

गंगा चालीसा

(Ganga Chalisa)

॥गंगा चालीसा॥

॥दोहा॥

जय जय जय जग पावनी,
जयति देवसरि गंग ।
जय शिव जटा निवासिनी,
अनुपम तुंग तरंग ॥

॥चौपाई॥

जय जय जननी हराना अघखानी ।
आनंद करनी गंगा महारानी ॥

जय भगीरथी सुरसरि माता ।
कलिमल मूल डालिनी विख्याता ॥

जय जय जहानु सुता अघ हनानी ।
भीष्म की माता जगा जननी ॥

धवल कमल दल मम तनु सजे ।
लखी शत शरद चंद्र छवि लजाई ॥ ४ ॥

वहां मकर विमल शुची सोहें ।
अमिया कलश कर लखी मन मोहें ॥

जदिता रत्ना कंचन आभूषण ।
हिय मणि हर, हरानितम दूषण ॥

जग पावनी त्रय ताप नासवनी ।
तरल तरंग तुंग मन भावनी ॥

जो गणपति अति पूज्य प्रधान ।
इहं ते प्रथम गंगा अस्नाना ॥ ८ ॥

ब्रह्मा कमंडल वासिनी देवी ।
श्री प्रभु पद पंकज सुख सेवि ॥

साथी सहस्त्र सागर सुत तरयो ।
गंगा सागर तीरथ धरयो ॥

अगम तरंग उठयो मन भवन ।
लखी तीरथ हरिद्वार सुहावन ॥

तीरथ राज प्रयाग अक्षैवेता ।
धरयो मातु पुनि काशी करवत ॥ १२ ॥

धनी धनी सुरसरि स्वर्ग की सीधी ।
तरनी अमिता पितु पड़ पिरही ॥

भागीरथी ताप कियो उपारा ।
दियो ब्रह्म तव सुरसरि धारा ॥

जब जग जननी चल्यो हहराई ।
शम्भु जाता महं रह्यो समाई ॥

वर्षा पर्यंत गंगा महारानी ।
रहीं शम्भू के जाता भुलानी ॥ १६ ॥

पुनि भागीरथी शम्भुहीं ध्यायो ।
तब इक बूंद जटा से पायो ॥

ताते मातु भें त्रय धारा ।
मृत्यु लोक, नाभा, अरु पातारा ॥

गई पाताल प्रभावती नामा ।
मन्दाकिनी गई गगन ललामा ॥

मृत्यु लोक जाह्वी सुहावनी ।
कलिमल हरनी अगम जग पावनि ॥ २० ॥

धनि मइया तब महिमा भारी ।
धर्म धुरी कलि कलुष कुठारी ॥

मातु प्रभवति धनि मन्दाकिनी ।
धनि सुर सरित सकल भयनासिनी ॥

पन करत निर्मल गंगा जल ।
पावत मन इच्छित अनंत फल ॥

पुरव जन्म पुण्य जब जागत ।
तबहीं ध्यान गंगा महं लागत ॥ २४ ॥

जई पगु सुरसरी हेतु उठावही ।
तई जगि अश्वमेघ फल पावहि ॥

महा पतित जिन कहू न तारे ।
तिन तारे इक नाम तिहारे ॥

शत योजन हूं से जो ध्यावहिं ।
निशचाई विष्णु लोक पद पावहीं ॥

नाम भजत अगणित अघ नाशै ।
विमल ज्ञान बल बुद्धि प्रकाशे ॥ २८ ॥

जिमी धन मूल धर्म अरु दाना ।
धर्म मूल गंगाजल पाना ॥

तब गुन गुणन करत दुख भाजत ।
गृह गृह सम्पति सुमति विराजत ॥

गंगाहि नेम सहित नित ध्यावत ।
दुर्जनहूं सज्जन पद पावत ॥

उद्दिहिन विद्या बल पावै ।
रोगी रोग मुक्त हवे जावै ॥ ३२ ॥

गंगा गंगा जो नर कहहीं ।
भूखा नंगा कभुहुह न रहहि ॥

निकसत ही मुख गंगा माई ।
श्रवण दाबी यम चलहिं पराई ॥

महं अधिन अधमन कहं तारे ।
भए नरका के बंद किवारें ॥

जो नर जपी गंग शत नामा ।
सकल सिद्धि पूरण है कामा ॥ ३६ ॥

सब सुख भोग परम पद पावहीं ।
आवागमन रहित है जावहीं ॥

धनि मइया सुरसरि सुख दैनि ।
धनि धनि तीरथ राज त्रिवेणी ॥

ककरा ग्राम ऋषि दुर्वासा ।
सुन्दरदास गंगा कर दासा ॥

जो यह पढ़े गंगा चालीसा ।
मिली भक्ति अविरल वागीसा ॥ ४० ॥

॥ दोहा ॥

नित नए सुख सम्पति लहैं, धरें गंगा का ध्यान ।
अंत समाई सुर पुर बसल, सदर बैठी विमान ॥

संवत भुत नभ्दिशी, राम जन्म दिन चैत्र ।
पूरण चालीसा किया, हरी भक्तन हित नेत्र ॥

Ganga Chalisa (in English)

||doha ||

jay jay jay jag pyaaree,
jayati devasaari gange ||
jay shiv jata nivaasinee,
adbhut tung tarang ||

||chaupae ||

jay jay jananee haraana aghaakhaanee ||
aanand karan mahaaraanee ganga ||

jay bhaageerathee surasari maata ||
kalimal mool daalinee sangrahaalaya ||

jay jay jahaanu suta agh hanani ||
bheeshm kee maata jag jananee ||

dhaval kamal dal mam tanu saje ||
lakkhee shat sharad chandr chhavi laajai || 4 ||

vahaan makar vikram shuchi sohane ||
amiya kalash kar lakhee man moheni ||

jadita ratna kanchan aabhooshan ||
hiy mani har, haranitam dooshan ||

jag poori tray taap naasaavane ||
taar tarang tung man bhaavani ||

jo ganapati ati poojy pradhaan ॥
ihoon te pratham ganga asnaana ॥ 8 ॥

brahma kamandal vaasinee devee ॥
shree prabhu pad pankaj sukh sevi ॥

mitr sahastr saagar sut taraayo ॥
ganga saagar teerath dharayo ॥

agam tarang uthyo man bhavan ॥
lakkhee teerath haridvaar suhaavan ॥

teerath raaj prayaag akshaiveta ॥
dharayo maatu puni kaashee karavat ॥ 12 ॥

dhaneer dhaneer surasaari svarg kee disha ॥
tarani amita pitu pad pirahee ॥

bhaageerathee taap kiyo upaara ॥
diyo brahm tav surasari dhaara ॥

jab jag jananee chalyo haarai ॥
shambhu jaat mahan rahyo samaay ॥

varsha paryant ganga mahaaraanee ॥
rath shambhoo ke bhorani ॥ 16 ॥

puni bhaageerathee shambhuhin dhyaano ॥
tab ik boom jata se paayo ॥

taate maatu bhen tray dhaara ॥
mrtyu lok naabha aru paataara ॥

paataal prabhaavati naama ॥
mandaakinee gae gagan lalaama ॥

mrtyu lok garbhapaat suhaavane ॥
kalimal harani agam jag pyaare ॥ 20 ॥

dhani maiya tab mahima bhaare ॥
dharman dhur kaalee kalush kuthaari ॥

maatu prabhaavati dhani mandaakinee ॥
dhani sur sarit sakal bhayanaasini ॥

pan karat nirmal ganga jal ॥
paavat man ichchhuk anant phal ॥

poorv janm puny jab jagat ॥
tabaheen dhyaan ganga mahan laagat ॥ 24 ॥

jay pagu surasaree uthaavahee ॥
tai jagi ashvamegh phal paavahi ॥

maha patit jin kaahoo na taare ॥
tin taare ik naam tihaare ॥

shat yojana hoon se jo dhyaanahin ॥
nishchay vishnu lok pad paavaheen ॥

naam bhajat aganit agh naashaay ॥
vimal gyaan bal buddhi prakaashe ॥ 28 ॥

jimee dhan mool dharman aru daana ॥
dharman mool gangaajal paana ॥

tab gun gunan karat duhkh bhajat ॥
grh grh sampati sumati viraajat ॥

gangaahi nem sahit nit dhyaavat ॥
durjan hoon sajjan pad paavat ॥

uddihin vidya bal paavai ॥
rogee rog mukt hove jaavai ॥ 32 ॥

ganga ganga jo nar kahahin ॥
bhookha nanga kabuhuh na rahahin ॥

nikasat hee mukh ganga mae ॥
shravan daabee yam chalahin paraee ॥

mahan aghin adhaman kahan taare ॥
bhe hela ke band kivaaren ॥

jo nar jap gang shat naama ॥
sakal siddhi poorn hvai kaam ॥ 36 ॥

sab sukh bhog param pad paavaheen ॥
asaadhy anupayukt hvai jaavahin ॥

dhani maiya surasari sukh daayani ॥
dhani dhani teerath raaj trivenee ॥

kaakara graam rshi durvaasa ॥
sundaradaas ganga kar daasa ॥

jo isane ganga chaaleesa padhee ॥
mili bhakti aviral vaageesa ॥ 40 ॥

॥ doha ॥

nit naye sukh sampati lahen, dharen ganga ka dhyaan ॥
ant samaee sur pur basal, sadar aavaaseey vimaan ॥

snavat bhoot nabhadishee, raam janm divas chaitr ॥
puraan chaaleesa, hari bhaktan hit utsav ॥
